Behoort bij besluit van de raad van de gemeente Moerdijk d.d. 29/10/2026

mij bekend,
de raadsgriffier,

Totaaloverzicht regionale adviezen richtlijnen begrotingen GR'en 2028

REGIONAAL ADVIES ALGEMENE FINANCIËLE RICHTLIJNEN GR'EN KADERS/BEGROTING 2028

In de nota Verbonden Partijen zijn de volgende financiële richtlijnen vastgelegd:

1) We verwachten van het bestuur van de gemeenschappelijke regeling dat zij een structureel sluitende meerjarenbegroting, waarin vier jaar vooruit wordt gekeken, aanbiedt aan de deelnemers. De gemeenschappelijke regeling vermeldt duidelijk de uitgangspunten die gebruikt zijn voor de begroting voor het komende jaar. In de begroting voor het komende jaar neemt de gemeenschappelijke regeling ook een overzicht op met de bijdragen voor de komende vier jaar per deelnemer.
2) De begroting wordt opgesteld op basis van ongewijzigd beleid. Er worden dus geen nieuwe taken of uitbreiding van bestaande taken in de primitieve begroting opgenomen, behalve als dit eerder door het algemeen bestuur is besloten.
3) De begroting bevat een overzicht met het verloop van aanwezige reserves. In dit overzicht is te zien wanneer de reserve wordt ingezet en voor welk bedrag per jaar. Hierin wordt ook het doel van de reserve omschreven. Wanneer een reserve 2 jaar of langer niet wordt ingezet, dan legt de gemeenschappelijke regeling de instandhouding of vrijval van deze reserve in de besluitvorming bij de ontwerpbegroting voor. Het uitgangspunt is dat deze reserve op dat moment vrijvalt. Wordt er niet besloten tot vrijval dan geeft de gemeenschappelijke regeling in de ontwerpbegroting de planning en het doel van de uitgaven voor deze reserve opnieuw aan. Via de ontwerpbegroting worden de gemeenteraden in de gelegenheid gesteld hierop een zienswijze in te dienen.
4) De bijdrage van de deelnemende gemeenten in de begroting voor het komende jaar stijgt maximaal met de geldende CAO-indexering, overige CAO-afspraken en de prijsontwikkeling uit de meest recente circulaire. Voor het opstellen van zowel de kaderbrief als de begroting gebruikt de gemeenschappelijke regeling de dan meest recente circulaire voor zowel de loon- als de prijsindex. Hiervoor gebruiken we de meest recente ramingen zoals opgenomen in het Centraal Economisch Plan van het Centraal Plan Bureau. Voor de loonontwikkeling wordt hierbij 'de index van de loonvoet sector overheid' gevolgd en voor de prijsontwikkeling 'de index van de netto materiele consumptie'. De verbonden partij geeft bij de kaderbrief en de begroting een specificatie weer van de verhouding lonen/prijzen in haar exploitatiebegroting. Voor het opvangen van afwijkingen tussen de indexeringen die in de begroting zijn opgenomen en de werkelijke CAO-indexering, overige CAO-afspraken en de werkelijke prijsontwikkeling houdt de verbonden partij een beperkte algemene reserve aan om de bedrijfsvoering in het lopende boekjaar te kunnen continueren zonder dat hiervoor een beroep moet worden gedaan op de deelnemers en een zienswijzenprocedure moet worden gevolgd. Uiteraard wijzigt de deelnemersbijdrage ook wanneer er wijzigingen zijn in de kwantiteit van de dienstverlening die de deelnemers afnemen.
5) Een besluit van het algemeen bestuur van een verbonden partij tot instelling van een algemene reserve is goed gemotiveerd, onderbouwd en voorzien van bijbehorende spelregels. Op dit besluit van het algemeen bestuur wordt een zienswijzemogelijkheid geboden aan de deelnemende gemeenten bij de concept-begroting(wijziging). De algemene reserve wordt

aangevuld tot de maximale hoogte zoals vastgesteld door het algemeen bestuur. Voor het bepalen van de omvang van de (beperkte) algemene reserve kan het algemeen bestuur een advies vragen aan de accountant, maar de algemene reserve bedraagt niet meer dan 8% van de totale lasten in de begroting (uitgangspunt is en blijft dat de weerstandscapaciteit bij de deelnemers wordt aangehouden).

6) Een positief jaarrekeningresultaat wordt uitgekeerd aan de deelnemers. De gemeenschappelijke regeling kan hier alleen van afwijken door een duidelijk en gemotiveerd voorstel voor resultaatbestemming voor te leggen aan het algemeen bestuur. Over een dergelijk voorstel besluit het algemeen bestuur.
7) In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing beschrijft de gemeenschappelijke regeling de risico's met de meeste impact en de getroffen beheersingsmaatregelen. Ook geeft de gemeenschappelijke regeling inzicht in de benodigde weerstandscapaciteit.

Bovenstaande richtlijnen gelden niet voor RAV

Financiële richtlijn 6 geldt niet voor WBA, zie onderstaand knipsel.

Ondernemerschap voor de omzetbelasting

Naar aanleiding van een ingesteld boekenoverzicht over de jaren 2001 - 2005 heeft de inspectie omzetbelasting in januari 2006 geconcludeerd dat de vrijstellingsbepaling van artikel 11 lid 1 letter u van de wet omzetbelasting niet op het RAWB van toepassing is. Het RAWB maakt fiscaal gezien winst of verlies doordat de bijdrage van de deelnemers niet wordt beperkt tot het aandeel in de kosten van de exploitatie. Dat houdt in dat het RAWB belast ondernemer is voor de omzetbelasting en als gevolg daarvan alle in rekening gebrachte omzetbelasting mag verrekenen. Deze stellingname is in een brief van 28 oktober 2015 door de fiscus herbevestigd specifiek voor de nieuwe archieforganisatie WBA. Daarin is ook bepaald dat de deelnemers geen recht hebben op terugbetaling van hun evenredig aandeel in de te vormen reserve. Deze reserve is echter wél gelimiteerd. Al eerder is gemeld dat het bestuur hiervoor een plafond van 5% heeft ingesteld. Dit plafond is in 2017 bereikt.

Hierna volgen de aanvullende financiële en beleidsmatige richtlijnen begroting 2028 per gemeenschappelijke regeling:

Regio de Baronie

Beleidsmatige richtlijnen

Regio de Baronie heeft in 2025 een kernagenda voor twee jaar vastgesteld. In 2027 wordt een kernagenda voor vier jaar vastgesteld. Er is op dit moment geen aanleiding om aanvullende richtlijnen mee te geven.

BWB

Geen

GGD

Beleidsmatige richtlijnen

1) Uitvoering meerjarenbeleidsplan Wij verwachten dat de GGD West-Brabant in de kadernota en Beleidsbegroting 2028 duidelijk weergeeft met welke concrete plannen en activiteiten invulling wordt gegeven aan het meerjarenbeleidsplan 2027-2030 en aan de gezamenlijke regionale en lokale gezondheidsopgaven. Daarbij maakt de GGD inzichtelijk welke resultaten in 2028 worden beoogd en hoe deze bijdragen aan de ambities uit de gezamenlijke toekomstvisie 'Wij maken samen gezond gewoon'.
2) Inzicht in producten, prestaties en kosten Wij verwachten van de GGD dat zij in de kadernota en Beleidsbegroting 2028 transparant inzicht geeft in:
    a. Het producten- en dienstenaanbod
    b. de kosten per product of productgroep;
    c. het onderscheid tussen wettelijke, plus- en andere aanvullende taken;
    d. de afname van producten en diensten door de deelnemende gemeenten.
3) Monitoring van resultaten en maatschappelijke effecten Wij verwachten dat de GGD de voortgang en resultaten van de activiteiten inzichtelijk maakt met behulp van duidelijke en meetbare indicatoren. Daarbij wordt gerapporteerd over uitgevoerde activiteiten en geleverde producten, en met betrekking tot onze inwoners ook over het bereik, de resultaten en de maatschappelijke effecten daarvan. De indicatoren dienen aan te sluiten bij het meerjarenbeleidsplan en moeten deelnemende gemeenten in staat stellen om de voortgang te volgen en tijdig bij te sturen.
4) Samen Sterker De GGD maakt in de kadernota en Beleidsbegroting 2028 inzichtelijk welke maatschappelijke, inhoudelijke, organisatorische en financiële resultaten met deze samenwerking worden nagestreefd en wat de gevolgen hiervan zijn voor de dienstverlening en de bijdragen van de deelnemende gemeenten. Daarbij dient aandacht te zijn voor de lokale nabijheid van de GGD, de kwaliteit en continuïteit van de dienstverlening, de kosten van de samenwerking en de zeggenschap van de deelnemende gemeenten. Voorstellen die betrekking hebben op de samenwerking tussen de GGD West-Brabant en de GGD Hart voor Brabant dienen op een eenduidige wijze, met eenzelfde informatiepositie en gelijkluidende beslispunten aan beide algemeen besturen te worden voorgelegd

OMWB

Beleidsmatige richtlijnen

1) De uitkomsten van de herziening van de Midden- en West-Brabant-norm (MWB-norm) en de actualisering van het Gemeenschappelijk Uitvoeringskader (GUK) en de bijbehorende financieringsopzet worden in de kaderbrief 2028 beschreven en in de begroting 2028 verwerkt, waarbij ook wordt ingegaan op de (potentiële) gevolgen voor de (meerjaren)begroting 2028.

2) Gemeenten moeten in 2027 voldoen aan de eisen van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. De kaderbrief 2028 beschrijft de structurele organisatorische en financiële gevolgen hiervan voor deelnemers.

RWB

Specifieke financiële richtlijn voor de Regio West-Brabant:

Bij de uitvoeringsgerichte taak Kleinschalig Collectief Vervoer geldt voor de vervoersprijs per eenheid een aanpassing aan de hand van de branchegerichte NEA-index. Verder worden de vervoerslasten begroot aan de hand van het geprognosticeerde gebruik van de vervoersvoorziening. Doorbelasting van kosten aan gemeenten en provincie vindt plaats op basis van realisatie.

Werkplein HvWB

Aanvullende financiële richtlijnen

1) De op het Werkplein HvWB betrekking hebbende ramingen en effecten van de ketensamenwerking worden herkenbaar in een afzonderlijke paragraaf in de begroting 2028 opgenomen. Het Werkplein HvWB zorgt er voor dat haar begroting op dit punt aansluit bij de begrotingen van WVS en de ISD Brabantse Wal.
2) Het Werkplein HvWB maakt een onderbouwde meerjarige prognose van het aantal bijstandsontvangers.
3) Het Werkplein HvWB neemt in de bijlage van de begroting een overzicht op met het verloop van de vaste en tijdelijke formatie sinds 2015. Hieruit blijkt welke mutaties er sinds 2015 in de formatie zijn doorgevoerd, met welke reden en de besluitvorming hierover.
4) Het Werkplein HvWB verschaft in de P&C-documenten inzicht in de stand van de vorderingen en de voorziening dubieuze debiteuren.

Beleidsmatige richtlijnen

1) Het Werkplein HvWB stelt een begroting voor het jaar 2028 op waarin de ambities van de deelnemende gemeenten tot uitdrukking komen met betrekking tot duurzame uitstroom van uitkeringsgerechtigden, het beperken van uitkeringslasten, het bieden van inkomensondersteuning en armoedebestrijding en het integraal samenwerken binnen het Sociaal Domein.
2) De begroting 2028 dient een duidelijke onderbouwing te bevatten van de manier waarop het Werkplein HvWB de hiervoor genoemde ambities gaat realiseren, alsmede de lasten die daarmee gepaard gaan. Daarnaast dient expliciet inzichtelijk te worden gemaakt welke inspanningen worden verricht om eventuele tekorten te minimaliseren. Deze onderbouwing moet concreet en kwantificeerbaar genoeg zijn om, indien noodzakelijk, te dienen als basis voor de aanvraag van de vangnetregeling bij de provincie in het geval van tekorten op de BUIG-gelden.
3) De begroting 2028 van het Werkplein HvWB is opgesteld in lijn met de uitgangspunten, ambities en doelstellingen van de ketensamenwerking met WVS en de ISD Brabantse Wal, zoals vastgelegd in het programma Wegwijzer. De ketenpartners dienen hun activiteiten en

inspanningen in samenhang te bezien, waarbij het resultaat van de organisaties tezamen optimaal dient te zijn.

4) Ten aanzien van deze ambities en doelstellingen verwachten we dat het Werkplein HvWB samen met WVS en ISD komt tot concrete doelstellingen rond de ontwikkelingen van inwoners, zowel in kwalitatief als kwantitatief opzicht. De voortgang sturen en meten we bij aan de hand van heldere prestatie-indicatoren (KPI's).
5) Het belang van een sterke ketensamenwerking tussen Werkplein HvWB, WVS en ISD staat centraal binnen WegWijzer. We verwachten dat de samenwerking in de keten concreet wordt doorgevoerd. Dit betekent: één duidelijke en uniforme route voor de klant, en een gezamenlijk dienstverleningsconcept. De voortgang sturen en meten we bij aan de hand van heldere prestatie-indicatoren (KPI's). Hierbij wordt gewerkt volgens de 7 uitgangspunten van de moderne overheidsorganisatie en wordt er ingespeeld op de vernieuwde Participatiewet. Het uitgangspunt is maatwerk voor elke cliënt, dat we samen met onze ketenpartners afstemmen. Dit alles gebeurt binnen een efficiënte, bedrijfsmatige bedrijfsvoering.
6) In de begroting 2028 wordt de inzet van het Werkplein ten behoeve van de ketensamenwerking in een afzonderlijke paragraaf uitgewerkt.
7) Het Werkplein HvWB neemt in de begroting 2028 een afzonderlijke paragraaf op waarin de impact van actuele ontwikkelingen – waaronder de Participatiewet in Balans, jeugdwerkloosheid, de positie van statushouders en de toename van inwoners met multiproblematiek – op de instroom, uitstroom en uitkeringslasten wordt geanalyseerd, inclusief concrete maatregelen, risico's en financiële effecten.

WBA

Beleidsmatige richtlijn

Hoewel in de begroting aandacht wordt besteed aan de nieuwe Archiefwet, digitale archivering en het e-depot, verzoeken wij het West-Brabants Archief in de begroting 2028 concreter inzicht te geven in de ondersteuningsrol richting deelnemers, de ontwikkeling van het e-depot en de wijze waarop wordt geanticipeerd op de toenemende instroom van digitale archieven. Daarbij ontvangen wij graag inzicht in de hiervoor benodigde capaciteit, expertise, risico's en financiële gevolgen.

WVS

Aanvullende financiële richtlijnen

1) De op WVS betrekking hebbende ramingen en effecten van de ketensamenwerking worden herkenbaar in een afzonderlijke paragraaf in de begroting 2028 opgenomen. WVS zorgt er voor dat haar begroting op dit punt aansluit bij de begrotingen van het Werkplein Hart van West-Brabant en de ISD Brabantse Wal.
2) De in de financiële richtlijn 3 bedoelde reserves betreffen uitsluitend de bestemmingsreserves.

Beleidsmatige richtlijnen

1) WVS houdt inzichtelijk welke activiteiten en risico's verbonden zijn aan de afbouw van het huidige WSW-bestand in combinatie met de opdrachtportefeuille en stelt maatregelen voor om nadelige financiële gevolgen daarvan zoveel mogelijk te beperken.
2) WVS besteedt in de begroting 2028 aandacht aan de visie en ambitie rondom de doorontwikkeling van het sociaal ontwikkelbedrijf.

3) De begroting van WVS wordt daarbij opgesteld in lijn met de ambities en doelstellingen van de integrale ketensamenwerking met het Werkplein Hart van West-Brabant en de ISD Brabantse Wal. De ketenpartners dienen hun activiteiten en inspanningen in samenhang te bezien, waarbij het resultaat van de organisaties tezamen optimaal dient te zijn.
4) Ten aanzien van deze ambities en doelstellingen verwachten we dat WVS samen met het Werkplein en ISD komt tot concrete doelstellingen rond de ontwikkelingen van inwoners, zowel in kwalitatief als kwantitatief opzicht.
5) Daarbij verwachten we dat een programmatische aanpak ketensamenwerking wordt uitgewerkt en toegepast (met een uniforme klantreis en dienstverleningsconcept), dat KPI's voor de keten zijn beschreven en worden gebruikt bij planning, monitoring, evaluatie en bijsturing, dat daarbij wordt gewerkt volgens de 7 uitgangspunten van de moderne overheidsorganisatie en de ontwikkelingen in het kader van de aanpassing van de Participatiewet en dat voor alle cliënten maatwerk wordt geleverd in afstemming met ketenpartners en daarbij wel sprake is en blijft van een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering en bedrijfsmatig werken.
6) In de begroting 2028 wordt de inzet van WVS ten behoeve van de ketensamenwerking in een afzonderlijke paragraaf doorontwikkeld.

ICT WBW

Aanvullende financiële richtlijnen

1) De begroting dient een onderbouwing te bevatten hoe de verdeelsleutel die voor 2027 is aangepast functioneert waarbij er ook gekeken worden naar optimalisatie slagen bij het principe 'De gebruiker betaalt' voor de begroting 2028

Beleidsmatige richtlijn

De begroting 2028 dient een duidelijke onderbouwing te bevatten van de manier waarop ICT WBW de vastgestelde ambities, waaronder de regie organisatie, heeft gerealiseerd waarbij de samenwerking met de deelnemers is geïntegreerd in haar dienstverlening met een bijbehorende producten en dienstencatalogus

RBL

Aanvullende financiële richtlijn

Nagenoeg alle gemeenten hebben de afgelopen jaren te maken met een bezuinigingsopgave. Hierdoor moeten gemeenten beleidsinhoudelijke keuzes maken en/of besparingen doorvoeren. In de richtlijnen voor 2026 hebben wij onze gemeenschappelijke regelingen gevraagd om aan te geven welke keuzes gemaakt konden worden om besparingen te realiseren. Gelet op de huidige financiële situatie, maar ook zeker met het oog op ravijnjaar 2028, beschrijft de gemeenschappelijke regeling in de kadernota en begroting 2028 wederom in hoeverre zij hieraan kan bijdragen, bijvoorbeeld door de bijdrage van de deelnemers voor 2028 te laten dalen, gelijk te houden aan de bijdrage voor 2027 of een eventuele stijging te beperken.

Beleidsmatige richtlijn

In 2027 wordt er een beleidsplan 2027-2030 opgesteld. Dit zal bij aanvang van het jaar 2028 gereed zijn.

Vanaf dat moment, zijnde 2029, zullen in de richtlijnen voor de jaarlijkse kaderbrief vanuit dit beleidsplan speerpunten worden opgenomen voor dat betreffende jaar.

RAV

Beleidsmatige richtlijn

De komende jaren staat de RAV voor forse uitdagingen door personeelstekorten, technologische en organisatorische veranderingen (AI, geavanceerde medische apparatuur) en de groeiende zorgvraag (vergrijzing, toename psychosociale problematiek). Dat vraagt grote inspanningen van de RAV. In haar begroting 2028 geeft de RAV aan hoe zij werkt aan duurzame en toekomstbestendige ambulancezorg die inspeelt op maatschappelijke ontwikkelingen en die zonder gemeentelijke bijdragen wordt aangeboden.

VRMWB

Beleidsmatige richtlijn

De VRMWB heeft een beleidsplan 2023-2027 en voert dit uit. In het AB van de VRMWB is besloten om de looptijd van het beleidsplan met twee jaar te verlengen tot 2029.

Ervan uit gaande dat de VRMWB zich houdt aan de voornemens genoemd in dit plan en blijft werken binnen de drie genoemde pijlers en daarover adequaat rapporteert is er nu geen aanleiding om specifieke beleidsmatige richtlijnen op te stellen.

Er zijn ook geen ontwikkelingen te benoemen die invloed hebben op het beleid.